

Noteringen paa Kjøbenhavns Kvægtorv i Femaaret 1897—1901.

Af Veterinærkonsulent *Johannes Arup*.

Før 1897 gaves der ikke nogen samlet Notering for Kvægomsætningen paa Kjøbenhavns Kvægtorv, men der offentliggjordes mindst tre afvigende Markedsberetninger i Blade og Ugeskrifter. De opgaves af forskellige Kommissionsfirmaer, og man fik det Indtryk, at de skulde tjene særegne og ikke de almindelige Interesser. Dette fremgik bl. a. af, at den i »Nationaltidende« givne Beretning i lang Tid Uge efter Uge var højere end den, der fandtes i »Ugeskrift for Landmænd«^{*)}. Det laa da nær at antage, at Forbrugerne af Kjød skulde have det Indtryk, at Kvægpriserne vare høje, hvorimod Landmændene, der læste den lavere Notering i deres Blad, skulde fristes til at sælge billigere. Der er dog næppe mange blevne skuffede herved, thi da Noteringen oven i Kjøbet ofte opgaves uforandret i Maaneder, ja halve Aar igjennem, saa er der næppe Tvivl om, at Handelen er gaaet for sig uden at ret mange have taget Hensyn til Noteringerne, og naar man nu ser tilbage herpaa, faar man nærmest et Indtryk af smaalige Handelsinteresser og en ret primitiv Opfattelse af den Virkning og Betydning en Notering bør have. Dette kunde gaa paa en Tid, da Landmanden personlig tog mere Del i Markedet end det senere blev

*) Jvf. »Nat.-Tid.« 26/16 93.

Tilfældet; han behøvede da ingen Notering, men da dette Forhold forandredes, maatte man ogsaa komme ind paa at stille Fordring til en paalidelig Markedsberetning.

Kravet om en saadan kom først frem i Landhusholdningsselskabet i 1890, og da jeg, efter at være bleven ansat i England Aaret forud, ved at sammenligne de gode engelske Markedsberetninger med de kjøbenhavnske, snart havde faaet Øjnene* op for de sidstes Upaalidelighed, var det naturligt, at jeg havde søgt Oplysning om de engelske Noteringers Tilblivelsesmaade og indsendte en Beretning herom. Denne omdeltes paa et følgende Repræsentantmøde i Landhusholdningsselskabet og efterfulgtes senere af nogle Bidrag til Kvægnoteringsspørgsmaalet, da Sagen yderligere var bleven taget op af de samvirkende sjællandske Landboforeninger*), til hvis Beretning jeg iøvrigt skal henvise. Her skal jeg kun, som et Exempel paa den gennemgaaende høje Udvikling af de engelske Handels- og Omsætningsforhold, anføre, at de givne Markedsberetninger for Kjødhandelen tilvebragtes ad privat Vej for Pressen. Meddelelsen til »Press Association«, hvorfra de fortrinlige Beretninger spredtes til Landbrugs- og Dagblade, samlede Materialet til disse ved Henvendelse til Kjøber og Sælger, og den Omhu, hvormed han arbejdede, gjorde, at de forskjellige Oplysninger beredvilligt ydedes ham. Gjennem saadanne særlige Referenter er det ogsaa, at de lokale Blade søge Oplysninger fra de respektive Markeder. Det er kun under et vel udviklet Handelssystem, hvor baade Sælger og Kjøber har den fulde Forstaaelse af, at en paalidelig Notering i Længden bedst fremmer Omsættningens Interesse, at Pressen paa en saadan Maade kan tage Arbejdet op, og da den er vis paa at blive kritiseret fra begge Sider, kan ad denne Vej utvivlsomt de mest upartiske Markedsberetninger fremkomme.

Hvor man ikke er kommen saa vidt, har man bestræbt sig for at faa mere eller mindre officielle Note-

*) Se Konsulentberetning 18⁹⁰/₉₁, Side 143, og 1892, Side CIII.

ringer. Saaledes er det ved de tyske Markeder i Reglen Markedsforvaltningen, der indsamler Materiale og afgiver Beretning. I Hamborg fastsættes Noteringen af Udvalg, hvori Direktøren for Markedet er Formand, medens Medlemmerne vælges af Kommissionærer og Slagtere for de forskjellige Kvæggrupper. — I Henhold til en Bestemmelse i Loven om Landbrugskamrenes Oprettelse af 20. Juni 1894, der tilsagde Landmændene Ret til at deltage i Markedernes Bestyrelse og Fastsættelsen af Prisnoteringen, har Landbrugsministeriet endelig, efter mangfoldige Opfordringer, den 9. Juli 1900 udstedt en Bekjendtgørelse om Oprettelsen af Noteringskommissioner for en Del preussiske Markeder; i disse skulle Landmænd, Kommissionærer og Slagtere have Sæde. Det forlyder dog, at det, trods den mangeaarige Agitation for at faa Landmænd ind i Kommissionerne, er vanskeligt at finde saadanne, der ville have med dette Arbejde at gjøre, hvad der er naturligt nok, da kun den, der tager stadig og aktiv Del i Markedshandelen, kan faa fuldt Indblik i Omsætningen, og den Landmand, der gjør det, kommer ind under Kategorien Handelsmand, og hører da til de mistænkte Gruppe.

Iøvrigt staar Striden i Tyskland stadig om, hvorvidt der skal noteres efter levende Vægt eller Kjødvægt. Herom siger den nævnte Bekjendtgørelse kun, at den skal finde Sted paa samme Maade som hidtil. Da jeg i et Foredrag, som jeg i 1896 havde den Ære at holde her i Selskabet, udførlig har omtalt denne Sag, skal jeg nu kun anføre, at jeg hidtil ikke har kunnet overbevise mig om, at Levendevægts-Noteringen er at foretrække for den anden. Hovedsagen bliver dog, at man faar en paalidelig Notering, der ikke er fastsat af enkelte interesserede Firmaer. Under Diskussionen efter det nævnte Foredrag, hvor man kom nærmere ind paa Noterings-spørgsmaalet, fremsattes Ønsket om Sammenkaldelse af et Møde, og efter de faldne Udtalelser at dømme, turde man gjøre Regning paa Markedsforvaltningens Medvirkning til Fremkaldelsen af en ensartet

Notering for Kjøbenhavns Kvægtorv. Landhusholdnings-selskabet indbød derfor kort efter til et saadant Møde for at forhandle herom med Kommissionærerne ved Markedet. Svaret fra disse blev imidlertid en Bekjendtgørelse om, at man fra 1. Febr. 1897 selv havde valgt en Kommission, der skulde give en Fællesnotering, og derved maatte man foreløbig blive staaende, saa at det berammede Møde bortfaldt.

Det saaledes dannede Noteringsudvalg fremkom alt-saa under et stærkt Tryk fra Landbrugets Side, og da Kommissionærerne paa Forhaand havde afslaaet al Forhandling med dette, kunde man ikke vente, at Udvalgets Arbejde vilde blive modtaget med særlig Tillid. Alligevel var det, at man fremtidig kun fik med én Notering at gjøre, et betydeligt Fremskridt. Det blev da ikke længere de enkelte Firmaers Privatinteresser, der fik Lov til at raade, det maatte antages, at man maatte blive tvunget til at følge et vist Princip, og selv om Noteringen derfor fortrinsvis skulde blive et Udtryk for Kommissionærernes Fællesinteresser, saa maatte det dog blive mulig ved en Sammenligning med Beretningerne fra de Markeder, hvormed Kjøbenhavn staar i Forbindelse, at finde et Korrektiv for Noteringens Betydning, naar man fik tilstrækkeligt Materiale til Raadighed..

Da vi aarlig udføre over 100,000 Kreaturer, dels i levende, dels i slagtet Tilstand, er det klart, at Hjemmemarkedet som Helhed maa være stærkt paavirket af Priserne i de Lande, hvortil vor Udførsel finder Sted. Det er saaledes Hamborgs Kvægnotering, der i første Række faar Betydning for os, fordi der til dette Marked og til Rhinbyerne gennem Karantænerne har været en nogenlunde jævn og regelmæssig og langt den betydeligste Udførsel af Kvæg og Kjød. — Den paalidelige Hamborger-Notering egner sig saa meget mere til en Sammenligning, som man der følger samme Princip som i Kjøbenhavn, idet ren Kjødvægt lægges til Grund for Noteringen. Hertil kommer, at de Stude og Kvier, for hvilke den højeste Notering finder Sted, væsentlig

ere af samme Beskaffenhed og variere omtrent paa samme Maade til de forskjellige Aarstider i begge Markeder. Dog ere de bedste Varer forholdsvis mere ensartede og talrigere til Stede i Hamborg, hvorfor Noteringerne, der lægges til Grund for denne Sammenligning, maa anses for at være lidt højere dér end i Kjøbenhavn; navnlig vil vort Kvæg, der er underkastet Tvangssalg, vanskelig opnaa den højest noterede Pris.

Men iøvrigt kan den højeste for første Klasses Varer givne Notering — der ikke indbefatter den betalte Overpris for enkelte fortrinlige Varer — ret godt tjene til Sammenligning, og paa de her fremstillede grafiske Tavler (se Side 536 og 537) vises det maanedlige Gjennemsnit af det højeste Tal for hver enkelt Uges Notering.

Der er dog andre Forhold, som maa tages i Betragtning og som gjør, at man ikke umiddelbart kan anstille en Sammenligning. Saaledes finder der fra Hamborg en ugentlig, nogenlunde regelmæssig Export Sted til andre tyske Markeder, og denne bidrager i høj Grad til at regulere Markedsprisen, netop fordi de fremmede Opkøbere ikke ere bundne til Markedet der, men have Berliner-Markedet i Baghaanden. Før 1898, da alle vore Kreaturer førtes levende til Hamborg, var Udførselen derfra langt større, og det konkurrerede da med Berlin om Afsætningen til Rhinbyerne; nu er denne aftaget ret betydelig, men er alligevel stor nok til at kunne virke regulerende paa Priserne, idet der af c. 70,000 Stkr. aarligt tilført Storkvæg udføres c. 16,000 Stkr. i Antal af fra 150—400 ugentlig. I Reglen naas den højeste Pris i April—Juli for derefter at falde noget ved Fremkomsten af Marskkvæget, og den laveste Pris havest ofte i Oktober; dog kan dette Forhold forrykkes flere Uger til begge Sider efter Vejrforholdene og de deraf følgende Græsningsbetingelser i Marsken. Dette ses ret regelmæssig for de sidste 3 Aars Vedkommende, hvorimod Noteringslinien for 1897 og 98 fremviser større Uregelmæssigheder, navnlig vedblev Priserne efter Oktober at

falde, 1897 endogsaa meget betydeligt, og dette Prisfald gik endnu lavere i Januar 1898. For en Del er denne Uregelmæssighed fremkommen som Følge af forandrede Indførselsbestemmelser for det danske Kvæg. Indtil April 1898 kunde nemlig dette, selv om det havde reageret i Karantænerne, sælges paa Markedet, medens det reage-rede Kvæg efter den Tid skulde føres tilbage ad Søvejen. Der udførtes derfor i Vinteren 1897—98 en forøget Mængde Kvæg fra Danmark til Tyskland, og kun meget lidt efter April 1898, indtil Forholdene igjen reguleredes ved at man lærte dels at benytte Karantænerne under de nye Forhold og dels at forøge Kjødudførselen. Samtidig var Noteringen meget lav i England.

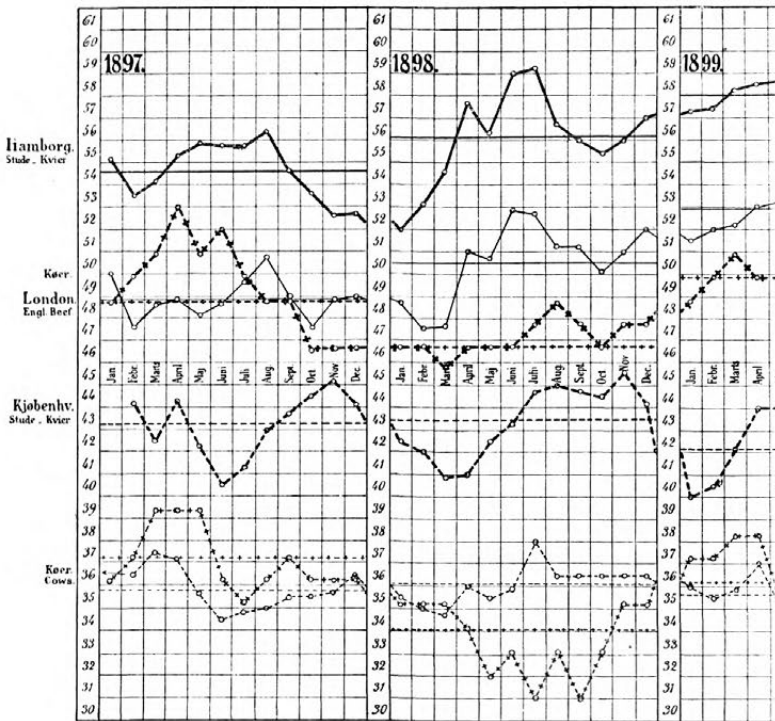
I Modsætning hertil er Kjøbenhavns Marked af langt mere lokal Natur. Bestræbelserne for at udvikle det til et Exportmarked ere ikke lykkedes og ville næppe føre til noget, særlig efter at Tilførslerne fra Sverrig maa antages at være ophørte. Vort Overskud af Kvæg til Udførsel stammer udelukkende fra Jylland, der ogsaa leverer et Kontingent til Kjøbenhavns Forsyning langt ud over, hvad der udføres derfra, og ikke sjældent overfylder Markedet, naar Priserne i Tyskland have været nedadgaaende. Hverken Udførselen til Tyskland eller England kan under regelmæssige Forhold ventes at ville gaa over Kjøbenhavn. Der finder vel Udførsel Sted, saaledes af Tyre til Berlin, en Del Kvæg er vel ogsaa slagtet til Hamborg, men iøvrigt er det nærmest til England, at der har fundet direkte Udførsel Sted. Udførselen er dog hverken betydelig eller regelmæssig — med en lidt større Tilførsel af Storkvæg end til Hamborgs Marked er Udførselen knapt halv saa stor, ca. 7500 Stkr. —; egentlig prisregulerende bliver den heller ikke, da en Overfyldning af Kjøbenhavns Marked ofte finder Sted, naar Priserne paa vore udenlandske Markeder, der skulle tage Overskuddet, ere nedadgaaende. I opadgaaende Retning synes Kjøbenhavn derimod af og til at paavirkes direkte af de engelske Markeder, med hvilke det er i mere direkte Forbindelse end f. Ex. Jylland,

men det er i Reglen kun for kort Tid, da det engelske Marked i de her omtalte fem Aar kun har været benyttet som Reservemarked. Kommer hertil, at i Kjøbenhavn synes — i Modsætning til Hamborg — den højeste Notering at falde i November, medens Sommerens Priser ere meget trykkede, hvad der vel for en Del turde være begrundet i, at man betaler det staldfødrede Kvæg særlig højt om Efteraaret og i den ejendommelige Lammesæson i Kjøbenhavn, saa vilde man forud vide, at Svingningerne i den kjøbenhavnske Prisliste — dennes Paalidelighed forudsat — maatte vise sig større end i Hamborgs, og at man ikke kunde gjøre Regning paa, at hine parallelt vilde følge disse. Det kunde overhovedet synes vanskeligt at ville kontrollere den ene Noteringsliste ved Hjælp af den anden. Fra Uge til Uge gaar det ikke; selv fra Maaned til Maaned maa man lære at tage Hensyn til de omtalte indgribende lokale Forhold, saa det bliver egentlig først ved at tage Gjennemsnitstallene for en længere Periode, at Paavisningen bliver let.

Tage vi saaledes det aarlige Gjennemsnit af den højeste ugentlige Notering for Stude og Kvier paa begge Markeder for 1897—1901, faa vi følgende Tal i Øre pr. Pd. slagtet Vægt:

	1897	1898	1899	1900	1901
Hamborg	54.1	55.6	57.5	58.0	57.9
Kjøbenhavn	42.7	42.9	41.6	45.6	45.5
Forskjel	11.4	12.7	15.9	12.4	12.4

Forinden vi gaa nærmere ind paa disse Tal, skal det anføres, at Omkostningerne ved at sende 1 Pund Kjød til Hamborg fra Danmark udgjør i Fragt, Told, Kommission osv. henimod 12 Pfg. pr. Pd., og at Omkostningerne ved Forsendelse af Kvæg omtrent løber op til det samme. Gaar man ud fra, at Hamborger-Noteringen er noget højere end den kjøbenhavnske for Stude og Kvier, og at Forskjellen i Prisen tillige skal dække Forhandlingsomkostningerne i Kjøbenhavn, saa synes begge Noteringerne for Aarene 1897, 1898, 1900 og 1901 at falde ret godt sammen.

De vandrette Linier betegne halve Kroner; hele Kroner findes midt

For Køernes Vedkommende se Tallene saaledes ud:

	1897	1898	1899	1900	1901
Hamburg	48.4	50.1	52.4	53.1	52.9
Kjøbenhavn	35.3	35.6	35.2	39.8	38.9
Forskjel	13.1	14.5	17.2	13.3	14.0

Her er Forholdet det samme for de nævnte 4 Aar. At Forskjellen er noget større er formentlig i god Samklang med den i Hamburg noterede højere Pris og den større Risiko Køerne frembyde, og at Aaret 1897 i begge Tilfælde har den mindste Forskjel, turde finde sin For-

imellem Linierne. De lodrette Talkolonner angive Kroner pr. 100 Pd.

klaring deri, at der den Gang væsentlig indførtes Kvæg. For disse 4 Aar ser altsaa Noteringen ret paalidelig ud, men 1899 viser en betænkelig Undtagelse, og det var denne, som jeg blev opmærksom paa i Løbet af Aaret, og som den Gang bevægede mig til nøjere at gennemgaa Noteringen.

For de to forudgaaende Aars Vedkommende og navnlig fra Midten af 1897*) havde jeg fulgt Opgivelserne fra Kjøbenhavn og fundet, at de, saa vidt jeg kunde se, har-

*) Samtidig offentliggjorde de samvirkende sjællandske Landbofor eninger en kort Tid en Notering, der gjentoges i 1898.

monerede med Hamborgs Notering og i 1899 fulgte Svingningerne ogsaa godt nok, men hen paa Efteraaret blev det mig paafaldende, at man i Kjøbenhavn stadig holdt sig under foregaaende Aars Middelpris, medens man i Hamborg hele Tiden var over denne. Den aarlige Middelpris for 1899 blev for Stude og Kvier i Hamborg 1.9 Øre højere end i 1898, hvorimod den i Kjøbenhavn blev 1.3 Øre lavere, altsaa en Forskjel af over 3 Øre, som Noteringen sidstnævnte Sted synes at være for lav. Hvori kunde det ligge? Det laa nær først at søge Forklaringen i Indførslerne til Markedet, men disse vare mindst i 1899 (71.2 Tusind mod 72.1 Tusind i 1898), og heller ikke den egentlige Fordeling af Tilførslerne gav noget Svar paa Spørgsmaalet.

Jeg forsøgte da at indlægge Prisløbet for det engelske Kjødmarked i den grafiske Fremstilling for ad denne Vej at finde Aarsagen til den lavere Notering i Kjøbenhavn. Det engelske Kjødmarked er selvfølgelig underkastet andre Paavirkninger end Hamborg-Markedet, da England for Halvdelen af sit Kjødforbrug er afhængig af oversøiske Tilførsler, og det altsaa bliver disse, der i første Led bestemme Markedsprisen paa dette Marked. Den Notering, jeg her kunde anvende til Sammenligning, betegner ikke Prisen for Kvæg, men for engelsk Kjød — ikke skotsk, der noteres højere —, men da her kun er Tale om Svingningerne i Markedet og ikke om nogen direkte Sammenligning, har det jo intet at sige. Middelprisen for English Beef udgjorde for

1897	1898	1899	1900	1901
48.9	46.8	49.8	50.9	49.3

og viste sig saaledes, uagtet den i Modsætning til Hamborg og Kjøbenhavn var lavere i 1898 end i 1897, dog i Aaret 1899 at være højere end begge de foregaaende Aar, saa det blev derved endnu usandsynligere, at den kjøbenhavnske Notering kunde være rigtig. Kommer hertil, at en fra Esbjerg Marked offentliggjort Notering,

der var fremkommen siden Sommeren 1898, heller ikke Sommeren 1899 var højere end det førstnævnte Aar, samt at der netop i hele denne Periode foretoges Transportforsøg med Kjød til Berlin, hvortil der ugentlig købtes Kvæg til Slagtning baade i Esbjerg og i Kjøbenhavn, og dette selvfølgelig ikke som Regel kunde kjøbes billigere det ene end det andet Sted, saa maatte det blive mig klart, at man i Kjøbenhavn noterede for lavt det Aar. Da Noteringen i Esbjerg gives i levende Vægt, og kun haves for de sidste tre Aar, har jeg ikke medtaget denne paa den medfølgende grafiske Fremstilling, men skal til Sammenligning anføre den aarlige Gjennemsnitspris for Stude og Kvier i

	1899	1900	1901
Esbjerg.....	22.2	22.4	23.4 l. V.
Kjøbenhavn.....	41.6	45.6	45.5 sl. V.

hvoraf den forholdsvis højere Notering i Esbjerg i 1899 let ses.

Dersom den hele kjøbenhavnske Noteringslinie for det nævnte Aar blev flyttet ca. 3 Øre opad, synes den at kunne have passet ret godt ind i Systemet med de to andre Linier, saa man faar det Indtryk, at den hele Aaret systematisk er bleven holdt lavere end tidligere. Dette kunde jo være sket som Følge af Person- eller Systemskifte i Noteringsudvalget. Dog ved en personlig Henvendelse til en af de ledende Kvægkommissionærer i Januar 1900 meddeltes det mig, at der ikke havde fundet nogen Forandring Sted i de sidste Aar, og skjøndt Vedkommende vel syntes, at Noteringen tog sig noget underlig ud i det Selskab, hvori den præsenteredes, saa indrømmedes det dog, at den hørte hjemme der — men en tilfredsstillende Forklaring til den øjensynlig lavere Notering kunde ikke gives.

Kjødpriserne vare, som vi have set, i 1899 stegne i England, en yderligere Stigning begyndte igjen mod Slutningen af Aaret og fortsattes med Kulminationspunkt i Juni indtil September 1900. I Ly af denne opadgaaende

Bevægelse steg Kvægnoteringen i Kjøbenhavn, dog med et Par mindre Tilbagefald, hurtig fra Maaned til Maaned, samtidig med at der, navnlig i Aarets to første Kvarterer, udførtes en Del Kjød til England. Noteringen vedblev at gaa opad, og naaede her Højdepunktet i Oktober, altsaa flere Maaneder efter at den var begyndt at gaa nedad i England. Den maanedlige Notering, der i Januar var 17 Øre under Hamborgs og 9 Øre under Londons, kom derved i Oktober over sidstnævnte og Hamborgs nærmere end før i Femaaret, idet Forskjellen kun blev $6\frac{1}{2}$ Øre. En nogenlunde jævn Prisstigning paa $8\frac{1}{2}$ Øre fra Januar til Oktober synes næsten fænomenal paa Kjøbenhavns Marked; den synes noget umotiveret, da den ikke helt ud kan forklares af Tilførslerne til Markedet; og dog er den høje Notering i Oktober vistnok mere stemmende med Virkeligheden end den lave Pris i Januar, der var en Arv fra det foregaaende Aar. Paavirkningen af de samtidig høje Priser saavel i Tyskland som i England fremmede Spekulationen og drev de kjøbenhavnske Priser stærkt i Vejret, medens Indførselen af virkelig gode Kreaturer, hvorom Noteringen her drejer sig, sikkert til sine Tider har været sparsommere end ellers. At Prisfaldet i Novbr.—Déabr., der jo næsten synes typisk for vort Marked, derefter blev usædvanlig stærkt, er derfor ganske naturligt, og man synes at være gaaet ind i Aaret 1901 under ret normale Forhold, saa for dette Aar gjælder, at de her omtalte Noteringer synes at være fulgte godt ad.

Hvad den for Esbjerg givne Notering angaar, da følger den temmelig nøje Handelsberetningerne fra Hamborg.

Det tør saaledes med Sikkerhed fastslaas, at saa længe Hamborger-Markedet er Hovedmodtager af vor Udførsel af Slagtekvæg, maa der være et vist konstant Forhold mellem de aarlige Middelpriiser paa begge Markeder, svarende til Omkostningerne ved Omsætningen, medens den engelske Notering kun kan komme til at øve en forbigaaende Indflydelse.

Jeg skal indrømme, at det ikke vilde have overrasket mig, om Noteringen var bleven holdt gjennemgaaende lav, men der er næppe Tvivl om, at Noteringsudvalget har arbejdet paa at give en til de virkelige Forhold saa vidt mulig svarende Notering, og det synes som om misforstaaede Særinteresser for en Tid har fremtvunget en anden Fremgangsmaade. Det ligger da nær at spørge, hvem den lavere Notering skulde gavne?

Kommissionæren skulde det ikke være, han beregner sig sin Provision og burde være interesseret i en paa-lidelig Notering. Slagteren kan det ikke være, han vil overfor Kunderne foretrække en høj Notering, men iøvrigt er den ham ligegyldig, thi han véd godt nok, at Markedsprisen ikke retter sig efter Noteringen, men at denne kun kan være et Udtryk for hin, og heller ikke er Exportøren, der ogsaa maa betale Markedsprisen, tjent med den lave Notering, der giver Kommissionærerne paa de Markeder, med hvilke han staar i Forbindelse, et vrangt Begreb om Markedsforholdene hos os.

Det bliver altsaa kun Landopkjøberne, der kunne nyde godt af den lave Notering, forudsat at Landmanden — Producenten — tager den for gode Varer og handler derefter. For den Udenforstaaende kan det ganske vist tage sig noget besynderligt ud, at det er Opkøberen, til hvem der tages mest Hensyn; dette er et Forhold, der næppe kjendes paa andre større Markeder, og denne burde sikkert have mindst Indflydelse, men der bliver næppe nogen anden Antagelse mulig. Fraset dette, saa tror jeg, at det vil være let at paavise, at heller ikke Opkøberen i Virkeligheden kan have nogen Nytte af den lave Notering. Den fremkalder Overpris, skaber usund Konkurrence gennem umodne Handelsmænd og forøger Landmandens Mistillid til Noteringen, saa at han ad andre Veje søger Oplysning om Markedets Tilstand. Alt dette koster Tid, Arbejde og Penge; besværliggjør Handelen og Omsætningen i Stedet for at fremme den, og skader os, som

alt omtalt, ogsaa overfor Udlandet. Kan der ikke skaffes fuld Tillid til en Notering, har den i Virkeligheden ingen Værdi. At ogsaa Noteringsudvalget har indset dette, tror jeg at se et Bevis for deri, at man igjen synes at have tilvejebragt det rette Forhold.

Gjennemsnitlig er der ugentlig tilført
Kjøbenhavns Kvægtorv:

	1897	1898	1899	1900	1901
Januar	—	1650	1500	1540	1620
Februar	1340	1640	1360	1370	1530
Marts	1480	1490	1420	1620	1460
April	1420	1420	1470	1420	1440
Maj	1400	1410	1360	1450	1370
Juni	920	1070	1075	1040	1010
Juli	760	1230	830	1090	870
August	1040	1000	1230	1090	1040
September	1590	1460	1540	1520	1310
Oktober	1740	1570	1790	1590	1420
November	1620	1400	1550	1450	1400
December	1550	1300	1370	1330	1330
Hele Aaret	64700	72100	71200	71600	67700
Udført	7511	7753	7376	7665	6607

Den Vej, man slog ind paa i 1897, er sikkert den bedste til at fremkalde en paalidelig Notering, kun tror jeg, det var ønskeligt, om man for at skaffe fuld Tillid til denne vilde gaa endnu et Skridt videre i den af Hamborg anviste Retning, saa at foruden Kommissionærerne nogle uafhængige Slagtere fik Sæde i Noteringsudvalget, og at man saa søgte en uinteresseret Formand til at samle de ugentlige Opgivelser fra Medlemmerne af Ud-

valget og affatte Markedsberetningen, der da tillige burde indeholde Oplysninger om den stedfundne Udførsel fra Markedet. Kunde man faa Inspektøren ved Kvægtorvet til at overtage dette Hverv ligesom i Hamborg, vilde der meget snart, naar baade Sælger og Kjøber blev repræsenteret i Udvalget, skabes en Tillid til Noteringen, der vilde have en gavnlig Indflydelse paa Omsætningsforholdene, og Noteringsudvalget vilde faa et taknemmeligere Arbejde, end det hidtil har haft.

Foredraget ledsagedes af følgende Diskussion:

Inspektør Hansen maatte beklage, at Kommissionærerne, som Selskabet havde sendt Indbydelse til Deltagelse i dette Møde, ikke vare komne til Stede; det saa ikke godt ud, og det saa meget mindre, som de havde været til Stede ved Mødet i 1897. Men Onsdag Aften er en uheldig Aften til Møde for disse Folk, eftersom de skulle træffe Arrangement med Hensyn til det kommende Marked. Hr. Slagtermester Juul vilde gjerne have været til Stede, men som Formand for Forsvarsbrødrene, der netop havde Fest, var han forhindret derfra. Da Sagen var for i 1897 gav Taleren om ikke et Løfte saa dog Forhaabning om, at Noteringen skulde blive ordnet paa en bedre Maade end hidtil. Talerens Bestræbelser vare gaaede ud paa at faa de smaa Noteringer til at falde bort og kun at faa én Notering, samt at man skulde indrette sig her i Kjøbenhavn ligesom andre Steder paa den Maade, at man havde et Noteringsudvalg, der var sammensat af Kommissionærer, Slagtere og af en af Kvægtorvets Embedsmænd, som var Formand for Udvalget. Dette sidstnævnte Medlem af Noteringsudvalget vilde muligvis ikke faa større Betydning ud over det at have en mæglende Indflydelse, at indsamle Oplysninger fra Udvalgets forskjellige Medlemmer og derefter at foretage Noteringen. Taleren antog nemlig, at Kommissionærerne ikke vilde modsætte sig en

saadan Ordning, men efter at have holdt et Møde med alle Vedkommende viste det sig, at Kommissionærerne vilde være fri for Kvægtorvets Embedsmænd i Udvalget. Magistraten mente, at man ikke skulde bøje sig herfor, men hverken Magistrat, Borgerrepræsentation eller Kvægtorvets Inspektør have Midler, hvorved de kunne fremtvinge noget i den Retning. De kunne godt sige: Saadan skal det være, men Modpartiet kan paa sin Side sige: Værs'go, men vi ønske ikke at have Part i Noteringsudvalget. Hvad dernæst Slagterne angik, da havde de ikke villet sende Delegerede til Udvalget. Hvad Grunden var dertil, kunde Taleren ikke sige, men de større Slagtere — det var jo dem, der navnlig skulde have Delegerede i Udvalget — sagde, at de havde ikke Tid, og Udvalget var saaledes kun kommet til at bestaa af Kommissionærer. Det havde imidlertid glædet Taleren, at Statskonsulent Arup havde indrømmet, at Sagen var i ganske god Gænge, og naar den var det, maatte man foreløbig lade det bero derved.

Taleren haabede, at dette Møde vilde have stor Betydning, hvad denne Sag angik; han skulde gjøre det klart for de Kommissionærer, der vare Medlemmer af Noteringsudvalget, at man her stadig saa hen til, hvad der skete paa Kvægtorvet, og at man fandt, at om end Udvalget gjorde sine Sager ordentlig, var der dog en svag Side ved det hele. Taleren troede imidlertid ikke, det vilde lykkes at faa Slagterne ind i Udvalget, men han antog, at Kommissionærerne i større Grad end tidligere vilde bestræbe sig for at faa Noteringen udført paa allerbedste Maade.

Hofjægermester Bech: Den ærede Indleder gjorde opmærksom paa, at for Jyllands Vedkommende var Kjøbenhavn et ret ubetydeligt Marked. I alt væsentligt gik Udførslen fra Jylland til Hamborg i Form af levende Kreaturer, og i det sidste Aar er der fra Jylland til Norge udført ca. 10,000 Stkr. Dette spiller ogsaa en Rolle og kan vel siges at være en Konkurrent til det kjøbenhavnske Marked. Tidligere gik en større Del af Udførslen fra det nordlige Jylland til Kjøbenhavn end nu, og overhovedet ser det ud til, at Kjøbenhavn

som stort Marked, altsaa som rækkende ud over Byens Forsyning, ingenlunde er i Fremgang, og hertil bidrager vistnok, som nævnt, at der ikke er en ganske heldig Notering. Taleren skulde ikke nægte, at en Sammensætning af Noteringsudvalget, som antydet, mulig nok vilde være en Forbedring, men han kunde ønske at henstille til Overvejelse en Tanke, som det kunde være ønskeligt at faa optagen, nemlig at der fandt en Indberetning Sted om de virkelig betalte Priser, ganske i Lighed med, hvad der finder Sted for Smørrets Vedkommende. Mejerierne ere anmodede om at indsende Meddelelser om de betalte Priser til et bestemt Kontor, og Gjennemsnittet af disse Priser offentliggøres. Kunde det nu ikke tænkes, at der fra de større Sælgere kunde blive indsendt Meddelelse om de betalte Priser til et Fælleskontor? Taleren følte sig overbevist om, at hvis en saadan Kontrol fra Notering til Notering kunde finde Sted, vilde alle i Sagen interesserede føle sig mere betryggede end nu. Alle vide jo, at der betales Overpriser, men de, der ikke ere kjendte med Forholdene, vide ikke, i hvilket Forhold det sker. Det forekom Taleren, at der saavel for Producenter som for Konsumenter var et Spørgsmaal at tage op til Løsning.

Professor Maar vilde spørge Statskonsulent Arup, om han ansaa Noteringen i Hamborg for tilfredsstillende. Dernæst vilde Taleren berøre Spørgsmaalet om Indsendelsen af Beretninger fra Landmændene om de opnaaede Priser. Han havde haft Lejlighed til at beskæftige sig noget med Forholdene paa Kjøbenhavns Kvægtorv og var kommen til det Resultat, at hvis man skulde kunne opnaa at faa Forbedring indført i det her omhandlede Forhold, maatte der sættes meget store Kræfter i Bevægelse. Det vilde være overordentlig heldigt, hvis man, som Hofjægermester Bech hentydede til, kunde faa indsendt Beretning om de betalte Priser. Det har været forsøgt for længere Tid tilbage, vistnok for 12 Aar siden. Der blev rettet Opfordring til Landmændene om at indsende saadanne Beretninger, men Opfordringen blev kun sparsomt efterkommet, og efter nogen Tids Forløb ophørte Indsendelsen af saadanne Beretninger fuldstændig. Tiderne

have imidlertid forandret sig meget siden den Gang, og det var jo ikke usandsynligt, at de forskellige Landbrugsinstitutioner nu med bedre Held end den Gang kunde tage Sagen op. Vanskeligheden, som her frembyder sig, er imidlertid den, at Kvægtorvet forsynes med Kvæg fra en stor Mængde Smaasælgere, Folk, der kun indsende ganske faa Kreaturer til Markedet, samt af Landhandlere, der opkjøbe de enkelte Dyr hos Producenterne, føre dem til Kjøbenhavn og sælge dem der.

Inspektør Hansen: For ca. 12 Aar siden blev der til alle Landboforeninger udsendt trykte Schemaer med Rubrikker for forskellige Spørgsmaal, som skulde udfyldes og ledsage Kreaturerne til Markedet og der yderligere udfyldes med den opnaaede Pris, naar Salget var sket. Man kunde derefter se, hvad Dyret havde vejjet, i hvilken Klasse det havde staaet og hvad Prisen havde været, og var Foranstaltningen bleven gennemført i tilbørligt Omfang, vilde man derigjennem have haft et tilstrækkelig godt Materiale til Belysning af Markedsforholdene, men saaledes gik det nu ikke. Professor Maar sagde, at Indberetninger om de betalte Priser fremkom kun i ringe Mængde, og det er ogsaa rigtigt; der indkom kun 3. Schemaerne bleve liggende hos Landboforeningerne. Skal der komme noget ud af en saadan Fremgangsmaade, maa man henvende sig direkte til Landmændene; men her fremkommer saa den Vanskelighed, at det kun er faa Landmænd, der selv indsende Dyr til Markedet, det hele gaar gennem Kommissionærer.

Professor Maar: Der indkom kun 3 Indberetninger? (Inspektør Hansen: Ja!). I Bladene fremkom der ikke ganske faa Opgivelser fra Landmænd, men de vare maaske ikke ganske nøjagtige.

Professor Segelcke: De fleste Landmænd kende ikke Vægten paa Kreaturerne. Man faar ikke Prisen opgivet i Forhold til Vægten. Herpaa vil det hele strande.

Inspektør Hansen: Man maa stadig erindre, at det er ikke Landmændene selv, der indsende Kreaturer, men Handelsmænd.

Statskonsulent Arup vilde sige til Inspektør Hansen, at det ikke havde været hans Mening at fremkalde noget nyt eller at henstille, at der skulde udøves nogen Tvang, thi han indsaa godt, at det ikke kunde ske. Hovedsagen var kun, at man med de Midler, der stod til Raadighed, kunde faa en saa paalidelig Notering som mulig. Lige overfor Hofjægermester Bech bemærkede Taleren, at man ikke ved Kvægets saaledes som ved Smørret havde en ensartet Masse at arbejde med, og derfor kunde ikke samme Fremgangsmaade benyttes for begge Deles Vedkommende. Det er ikke lykkedes for Kvægets Vedkommende at faa oprettet Andels-slagterier, der kunne bestaa. Man har prøvet det i Tyskland og England, men intet af disse Slagterier er blevet et Par Aar gamle. Noteringen paa Hamborgs Marked gaar for sig paa en ganske simpel Maade, og det er vistnok den paalideligste Notering, der findes i Tyskland. Udvalget bestaar af 3 Slagtere og 3 Kommissionærer. Disse Folk have smaa Sedler, og før de forlade Markedet, notere de derpaa Pris og Tendens og aflevere de udfyldte Sedler paa Forretningskontoret til Direktøren. Efter disse Sedler skrives Markedsberetningen, som, før den gaar i Trykken og udsendes, forevises for et af Udvalgets Medlemmer.

Hofjægermester Bech: Statskonsulent Arup sagde, at det ikke var lykkedes at faa lavet Andelsslagterier paa Kvægomraadet; men i Kolding Slagteri modtages der Kreaturer, som enten slagtes der eller sælges levende. Kunde man naa til, at Andelsslagterierne ogsaa beskæftigede sig med Kreaturer, vilde de vistnok gjerne indsende det Materiale, som de derved indsamlede, idet det vilde være den bedste Reklame for dem, naar de kunde vise, at de opnaaede et godt Resultat. Al Notering er mere eller mindre mangelfuld, men Taleren troede, at man ikke naaede sikkert frem, med mindre der sker en fuldstændig Offentliggjørelse af de betalte Priser,

meddelte fra en paalidelig Kilde. Forholdet er imidlertid vanskelig at faa ordnet, og det gaar ikke an at gaa til Landboforeningerne; de ere ikke det rette Mellemed i saa Henseende.

Proprietær Heiman: Det er sørgeligt, saa lidt Landmændene sende direkte til Markedet. Grundene hertil kunne naturligvis være forskjellige; men mon en af Grundene hertil ikke skulde være den, at de ikke finde Noteringen paalidelig? Landmændene ville hellere sælge hjemme til ubestemte Priser end sende Kreaturer til Københavns Marked. Hvad man imidlertid bør komme ind paa er en Notering efter levende Vægt, men det er en vanskelig Sag at faa gennemført. Hvorfor Taleren ønsker, at man skal komme til en Notering efter levende Vægt er, at saa faa Landmænd forstaa Noteringen efter Slagtevægt. Hvorledes beregnes den? Er det i Forhold til Kjødet, der faas af Kreaturet, eller hvorledes sker Beregningen? Alt dette kjende Landmændene ikke meget til. Dernæst burde man gaa et Skridt videre, nemlig til at faa Kreaturerne klassificerede. Alt dette vilde efter Talerens Mening hjælpe paa Handelen paa Københavns Kvægtorv og maaske endvidere hjælpe til, at København kunde udvikle sig mere til at blive et Exportmarked end sket er i de senere Aar.

Landbrugskandidat Schou: Vil man have Markedet større, maa man lave Kommissionærforholdet om.

Statskonsulent Arup: Skulde man lave Forholdene paa Københavns Kvægmarked om, blev man ikke færdig dermed i dette Møde. Taleren vilde nødig gjøre ret mange Indrømmelser til Proprietær Heiman i Spørgsmaalet om Notering efter levende Vægt. Selv med Hensyn til en saa almindelig Vare som Svin vil man ikke handle efter levende Vægt, men kun efter Slagtevægt. Taleren samstemmede med, hvad en af de første Mænd i Tyskland paa dette Omraade sagde, nemlig at den Mand, der ikke forstaaer at benytte en Notering efter Kjødvægt eller Slagtevægt, forstaaer heller ikke at benytte den efter levende Vægt.

Præsidenten (Kammerherre K. Sehested) rettede en Tak til Statskonsulenten for de særdeles interessante Meddelelser, som han havde givet her ved dette Møde. Det var glædeligt at høre, at Statskonsulent Arup efter de nøjagtige Undersøgelser, han havde foretaget, var kommet til det Resultat, at Noteringen siden 1897 virkelig viste sig at være ret betryggende. Taleren kunde slutte sig til det af Inspektør Hansen udtalte Ønske, nemlig at de Meddelelser, som vare givne her, vilde virke, som tilsigtet, paa Noteringsudvalget, saaledes at det yderligere vilde anstrenge sig for at fuldkommengjøre Forholdene med Hensyn til denne Sag.

Dette var det sidste Foredragsmøde i Vinter, men inden det sluttede vilde Taleren meddele, at Præsidiets i Aar havde forsøgt at holde nogle flere Foredragsmøder, end Tilfældet havde været i de senere Aar, og Forsøget havde paa en dobbelt Maade et glædeligt Udfald; dels havde Selskabet fundet megen Imødekommen ved Henvendelse til de Herrer Foredragsholdere, og dels havde Besøget ved disse Møder været langt større end i tidligere Aar, i hvilke der var blevet holdt færre Foredrag. Da Forsøget saaledes maa siges at være faldet heldigt ud, er det Præsidiets Agt at fortsætte paa samme Maade næste Vinter.
